

זה השער לדי צדיקים יבואו בו

ספר

פירושי הגר"א

השלם

על ספר יונה

וליקוטי משלי וקהלת

מאת

רבינו הגדול החסיד האמתי אור העולם
הגאון רבינו אליהו מווילנא זללה"ה

ויען כי הפירושים הם כאוצר גדול בלי מפתח כי באו בקצרה, ולחכימא ברמיזה, כדרכו בקדש לגלות טפה ולכסות אלפיים. ועניים במקומם ועשירים במקומות אחרים. גם מקורות הדברים נעלמים מהרבים. ע"כ באו עליהם בס"ד

אב"ן שלמה

איפה שלמה

מקורות נאמנים לכל דבר ודבר, מתנ"ך ומדרשים ש"ס בבלי וירושלמי וזה"ק וכו', הכל בלשון הגמ' והמדרש וכו' כשלחן ערוך ללמוד בפני המעיין האמתי עם הערות נחוצות. ליקוטים מרובים מפירושי רבינו ז"ל בשאר מקומות, השייכים לדבריו כאן. וגם על כל הליקוטים באו מקורות נאמנים והערות נחוצות.

וקונטרס אמרו לפני מלכיות

ממני המלקט

שלמה ברעוודה

ברוקלין, נ.י.

שנת תשע"א לפ"ק

תוכן הענינים

ד הקדמה

ט מאמר אמרו לפני מלכיות זכרונות ושופרות

* * *

פירוש הגר"א על יונה

כד פרק א'

פב ליקוטי עניני נשמת האדם (מספר נפה"ח)

פז פרק ב'

צז פרק ג'

קיג פרק ד'

ליקוטי הגר"א מהקדמתו לקהלת ומפירושו למשלי

קעט בעניני תאוה וחמדה

רא צילום דפוס ראשון משנת תק"ס

ריד צילום דוגמאות מכת"י על יונה

אודה ואברך את ד' שחנני ועזרני להו"ל את החיבור הקדוש הזה להאיר לכל ב"י
הצמאים לתורת אמת, דבר ה' אל אליהו.

והחזקת טובה וברכה כפולה ומכופלת לכל התורמים והמסייעים להוציא ספר זה לאור
עולם נ"י ויזרח לעד. ובפרט אלה שעזרו בחיפוש אחר מקורות נאמנים לדברי
רבינו ז"ל, שנעלמו ממני. ולנוות ביתי שתחי' שחגרה בעוז מתני' לזרזוני בזה. ולמסדרי
האותיות, ולמעמידי השורות, ולמדפיסי וכורכי הגליונות. ולאנשי חיל, ולנשי חיל,
שלוחי מצוה שהביאו גליונות ממני בחו"ל למדפיסים בא"י, פעם אחר פעם, בזריות
נפלאה. על כולם תגן זכות רבינו הגר"א ז"ל, מחבלו של משיח, ויזכו לראות בנים וב"ב
עוסקים בתורה ובמצוות. וצדקתם עומדת לעד.

כנפש הש"ב

אשה מצא טוב. וכן מגונה אשה רעה שהוא חומר מוכן במזגיו לרע כמ"ש: ויתן שכרה. ששעבד את שכלו בכוחותיו ותאוותו המגונים להברות בהם את הגוף, וזהו שכר הגוף מה שעושה עבירות שנהנה ממנו כמ"ש

איפה שלמה

וכן מגנה אשה רעה, שהוא חומר מוכן במזגיו לרע. משלי (ו' כ"ד) לשמרך מאשת רע. ושם (כ"א ט', כ"ה כ"ד) מאשת מדינים ובית חבר. ושם (כ"א י"ט) מאשת מדינים וכעס. ושם (י"א כ"ג) אשה יפה וסרת טעם. ועוד כמה מקומות. וכתב הרמב"ם ז"ל (נסוף הפתיחה להמורה) על מש"כ במשלי (ו') והנה אשה לקראתו שית זונה כו' הומיה היא וסוררת כו' הטתו ברוב לקחה כו'. וז"ל ענין הכללות הזו היא האזהרה מלהמשך אחר תענוגות הגופות ותאוותיהן. ודמה את החומר, שהוא סיבת כל התאוות הגופניות הללו, באשה זונה והיא גם אשת איש. ועל משל זה בנה כל ספרו כו'.

וזהו שכר הגוף מה שעושה עבירות שנהנה ממנו כמ"ש בחובת הלבבות. שער התשובה (פרק ג'), שישקול עונשי העבירה עם ערבותה כו'.

אב"ן שלמה

(י"ח) ע"ד הרמז. ויאמרו אליו אי-ה שרה אשתך. ששואלין לנשמה על הגוף כמ"ש (נרכות ט'). צמערצא כי נסיב אחתא אמרי מלא או מולא. [מלא, דכתיב (משלי י"ח) מלא אשה מלא טוב ויפק רעון מד'. מולא, דכתיב (קהלת ו') ומולא אני מר ממות את האשה וגו']. ה"י כשהנשמה צאה למקום מעלתה שואלין לה על הגוף, האין מלא לגוף, טהור או לא. ע"כ.

ועי' ביא"ג ברכות (ס'). מצא או מוצא. י"ל שקראו לאותה מלא ולאותה מולא, כי כן הוא בכל הטובות שצוה"ו, אדם שמת ומתהלל בעת מציאותו, ולכשימתיד אללו זמן מה אינו שמת. אבל להיפוך, צרעת עוה"ו מכיר בכל עת ורגע, וזהו מולא. ואשה קאי על הנפש. וזהו, מלא. כי נפש טובה צריך להתיגע ולהתיגע ולהשתדל כל ימיו שיגיע לה, משא"כ נפש רעה היא מזומנת בכל עת ורגע. ועי' צוהר פ'

תרומה דף קכ"ח, בגין דרומח מסאצא איהו זמין תדיר כו' ורוח קודשא לאו הכי אלא צאגר שלים.

וכן מגנה אשה רעה שהוא חומר מוכן במזגיו לרע. עי' פי' משלי (כ"א י"ט) טוב שבת בארץ מדבר מאשת מדינים וכעס. פי' אשת מדינים הוא גופו כשרודף אחר תאוותו וכעסו תמיד. טוב לשבת במדבר למען יומלט מזה. ועי' פי' משלי (ט"ו ו') ברצות ד' דרכי איש גם אויביו ישלים אתו. שלא יאמר אדם איך אשוב מדרכי הרעה, הלא יש לי ג' מניעות, והן יצר תינוק ואשה (עי' סוטה מ"א). והיינו יצה"ר, שהוא המקטרג עלי למעלה (נ"ג ט"ו). ותינוק, הם הדרכים שהלכתי בהן מנעורי, והוא נפש הצהמית שהלכתי אחרי-ה תמיד והורגלתי בהם. ואשה רעה ממש, כי גם הנפש הצהמית ג"כ נקראת אשה. וכאשר הורגל בדרך רע היא נקראת אשה רעה.

וז"ש אל תירא מהם, כי ברצות ד' דרכי איש גם אויביו ישלים אתו. ואמרו (נ"ד פי"ד) גם אויביו, הוא אשה רעה. גם אויביו, הן המקטריגין (נ"ד סס, גם אויביו, זה יצה"ר. וסמ"ג (ק"ג): נדרש פסוק זה על שרי מעלה דאומות העולם כשישראל מקריבין ע' פריס נחג. גם אויביו